

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ J. P., 2/ A. P., 3/ J. S.**, všetkých zastúpených JUDr. R. F., proti žalovaným **1/ A.. P., 2/ P. P., 3/ Š. P.**, všetkých zastúpených JUDr. A. V., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica, pod sp. zn. 4 C 74/2006, o dovolaní žalobcov 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 20. mája 2010, sp. zn. 4 Co 322/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovia 1/ až 3/ sú povinní zaplatiť žalovaným 1/ až 3/ náhradu trov dovolacieho konania v sume 90,45 € do rúk JUDr. A. V.V., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 8. septembra 2009, č.k. 4 C 74/2006-199 zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali určenia, že žalobca 1/ je spoluvlastníkom v podiele 1/16-iny, žalobkyňa 2/ je spoluvlastníčkou v podiele 1/32-iny a žalobkyňa 3/ je spoluvlastníčkou v podiele 1/32-iny k častiam nehnuteľnosti parc. č. X., zapísanej na LV č. X., kat. úz. H., a to k parc. č. X. o výmere 1016 m², parc. č. X. o výmere 160 m², parc. č. X. o výmere 1151 m² a parc. č. X. o výmere 539 m², ako aj nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X., kat. úz. H., parc. č. X. trvalé trávne porasty o výmere 1016 m². Žalobcovia 1/ až 3/ sa teda domáhali určenia, že sú spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré vznikli z pôvodnej pkn. parc. X., zapísanej vo vl. X., kat. úz. H. a ktoré boli geometrickým plánom S. B. č. X. z 24. marca 2004 odčlenené od pkn. parc. č. X. a zapísané na LV č. X. a LV č. X., kat.úz. H., a to parc. č. X. trvalé trávne porasty o výmere 1016 m²

na pôvodného žalovaného 2/ O. P. a na LV č. X., parc. č. 1627/4 o výmere 1016 m², parc. č. X. o výmere 160 m², parc. č. X. o výmere 1151 m², a parc. č. X. o výmere 539 m² na pôvodného žalovaného 1/ J. P.. Pôvodní žalovaní 1/ a 2/ boli zapísaní na uvedených listoch vlastníctva titulom osvedčenia vydaného na Notárskom úrade JUDr. B. O. pod sp. zn. N 236/2005 z 21. októbra 2005. Žalobcovia 1/ až 3/ vlastnícke právo k predmetným KN C parcelám odvodzovali od svojho právneho predchodcu M. P., ktorý bol spoluvlastníkom pkn. parc. X. vo vl. X. kat. úz. H. v podiele 90/675 s tým, že jeho spoluvlastnícky podiel na zhora uvedenej pkn. parc. X. nadobudol dedením otec žalobcov A.. P., po ňom zdedili spoluvlastnícky podiel žalobcovia 1/ až 3/. Pôvodní žalovaní 1/ a 2/ odvodzovali svoje vlastnícke právo k predmetným KN C parcelám jednak od osvedčenia N 236/2005, ako aj z tej skutočnosti, že vlastnícke právo nadobudli vydržaním časti parc. X., ktorému predchádzala reálna del'ba k časti pkn. parc. X. k.ú. H.. Reálna del'ba medzi niektorými z pôvodných spoluvlastníkov pkn. parc. X. ako aj susediacich nehnuteľností. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že právni predchodcovia žalovaných 1/ až 3/ nadobudli vlastnícke právo k reálne vyčlenenej časti parc. X. vydržaním ešte v roku 1960, preto potom nemohol žalobe žalobcov 1/ až 3/ vyhovieť a určiť, že žalobcovia 1/ až 3/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré majú zapísané na liste vlastníctva právni nástupcovia po J. a A. P.. V závere svojho rozhodnutia poukázal na tú skutočnosť, že geometrickým plánom č. X. z 21. augusta 2006 S. B. boli nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu, ešte rozdelené a preto petit návrhu nezodpovedá skutočnému stavu tak, ako tento vyplýva z výpisu z LV č. X. a X. k.ú. H.. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, za použitia ustanovenia § 134 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, návrh žalobcov ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O. s. p .

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 20. mája 2010, sp. zn. 4 Co 322/2009 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil. Vo výroku o náhrade trov konania napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobcom 1/, 2/ a 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/, 2/ a 3/ spoločne a nerozdielne náhradu trov konania vo výške 977,53 € do troch dní, k rukám JUDr. A. V., advokátky v P.. V plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa, že u žalovaných 1/ až 3/ boli splnené podmienky oprávnenej a nepretržitej držby v trvaní 10 rokov (§ 116, § 145 Občianskeho zákonníka z roku 1950 - zákona č. 141/1950 Zb.), a preto rozsudok vo veci samej ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Mal za to, že vo výroku o náhrade trov konania

bolo potrebné rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť podľa § 220 O.s.p. Konštatoval, že predmetom sporu v danej veci bola určovacia žaloba, ktorou sa žalobcovia 1/ až 3/ domáhali určenia spoluvlastníckych podielov presne označených nehnuteľností. V danej veci boli úspešní žalovaní 1/ až 3/, preto im patrí náhrada trov konania, a to trov spočívajúcich v znalečnom a trov právneho zastúpenia. Uviedol, že súd prvého stupňa správne vychádzal z neurčitej hodnoty sporu, avšak nesprávne priznal výšku náhrady trov konania. Mal za to, že náhrada trov konania pozostáva z vyplatenej odmeny za znalečné vo výške 37,18 € a trov právneho zastúpenia vo výške 940,35 €, spolu 977,53 €. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu podali dovolanie žalobcovia 1/ až 3/, jeho prípustnosť odôvodnili ustanovením § 238 ods. 1 O.s.p. a § 237 písm. f) O.s.p. Namietali, že postupom súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.), že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p) a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.). K procesnej vade podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. došlo podľa ich názoru tým, že v konaní neboli vykonané nimi navrhnuté dôkazy (výsluchy svedkov H. G. a Š. L.), hoci súd vykonal výsluch žalovaným navrhovaných svedkov, čím podľa ich názoru bol porušený princíp rovnosti účastníkov konania. K inej vade konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p došlo podľa názoru žalobcov 1/ až 3/ tým, že súd prvého stupňa pri výsluchu svedkov „fakticky“ nezabezpečil neovplyvniteľnosť svedkov, ktorých výpovede považovali súdy za kľúčové pri posúdení skutkového stavu veci. Ďalej namietali, že súdy nižších stupňov nesprávne právne posúdili skutkový stav veci, keď neprihliadli na svedecké výpovede O. P. a A. J., ktoré podľa ich názoru vyvracajú jednoznačnosť záveru súdu prvého stupňa o dostatočnom zistení skutkového stavu a jeho právnom posúdení. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec odvolaciemu súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Žalovaní 1/ až 3/ uviedli, že rozhodnutia súdov nižších stupňov považujú za vecne správne, vykonané dôkazy za dostatočne objasňujúce skutkový stav, že súdy správne zhodnotili a odôvodnili právne posúdenie veci. Navrhli, aby dovolací súd dovolanie zamietol a zároveň žiadali priznať náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa .

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcov 1/ až 3/ nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka,

o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Z vymenovaných procesných vád je v dovolaní výslovne namietaná vada konania spočívajúca v tom, že žalobcom sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom tým, že vo veci neboli vykonané dôkazy, a to výsluchy nimi navrhovaných svedkov H. G. a Š. L., hoci vo vzťahu k žalovanými navrhovaným svedkom boli realizované výsluchy, čím došlo podľa ich názoru k porušeniu princípu rovnosti účastníkov konania.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Občiansky súdny poriadok v § 18 zakotvuje princíp rovnosti. V tejto úprave vychádza z čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý garantuje rovnaké postavenie účastníkov v konaní. Pod rovnakým postavením účastníkov pritom treba rozumieť také procesné práva účastníkov, ktoré zabezpečia spravodlivý súdny proces. Pod spravodlivým súdnym procesom v ponímaní rovnakých práv treba rozumieť povinnosť súdu zabezpečiť rovnosť zbraní, t.j. možnosť uplatnenia práv, teda rovnakú možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, zúčastniť sa na procesných úkonoch, možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu a pod. V súvislosti s námietkami dovolateľov dovolací súd zdôrazňuje, že právo navrhovať dôkazy, resp. právo vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom nemožno zamieňať s rozhodovaním súdu o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcov nie je ani postupom, ktorým by im súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však

k zmätočnosti rozhodnutia (viď napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

Pokiaľ ide o námietku žalobcov 1/ až 3/ spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Dovolatelia svoje dovolanie odôvodnili aj tým, že v konaní došlo k inej vade konania (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.) tým, že súd prvého stupňa pri výsluchu svedkov fakticky nezabezpečil neovplyviteľnosť svedkov, ktorých výpovede považovali súdy za kľúčové pri posúdení skutkového stavu veci.

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľmi tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Žalobcovia 1/ až 3/ ďalej namietali aj skutočnosť, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť

dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcami vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcov nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešným žalovaným 1/ až 3/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom 1/ až 3/, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaní 1/ až 3/ náhradu trov dovolacieho konania uplatnili a ich výšku vyčíslili. Dovolací súd priznal žalovaným 1/ až 3/ náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokátky za 1 úkon právnej služby, ktorú im poskytla vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobcov (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky vo výške 83,24 eur, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,21 €)] predstavuje spolu 90,45 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 8. decembra 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Dagmar Falbová